

NAZIV PREDMETA		UPRAVLJANJE RIZICIMA				
Kod	ECS507	Godina studija	2.			
Nositelj/i predmeta	Prof. dr. sc. Marijana Ćurak i izv. prof. dr. sc. Sandra Pepur	Bodovna vrijednost (ECTS)	6			
Suradnici	Dujam Kovač, mag. oec.	Način izvođenja nastave (broj sati u semestru)	P	S	V	T
			26		26	
Status predmeta	Obvezni	Postotak primjene e-učenja	20%			
OPIS PREDMETA						
Ciljevi predmeta	Pružiti znanja koja će omogućiti utvrđivanje izloženosti i veličine rizika te izbora optimalne metode za upravljanje rizicima financijskih i nefinancijskih poslovnih tvrtki.					
Uvjeti za upis predmeta i ulazne kompetencije potrebne za predmet	Preduvjeti za upis propisani su Statutom Ekonomskog fakulteta, te Pravilnikom o studiju i studiranju.					
Očekivani ishodi učenja na razini predmeta (4-10 ishoda učenja)	<p>Ishod učenja predmeta:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Upravljanje rizicima financijskih i nefinancijskih poslovnih tvrtki. <p>Pojedinačni ishodi učenja:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Prezentirati rizike i proces upravljanja rizicima. 2. Odabrati metodu identifikacije i kvantifikacije rizika. 3. Predložiti metodu upravljanja hazardnim rizicima. 4. Odabrati metodu upravljanja financijskim rizicima. 5. Upravljanje operativnim/strateškim rizicima. 					
Sadržaj predmeta detaljno razrađen prema satnici nastave	Predavanja		Vježbe			
	Tema	Sati	Tema	Sati		
	Rizici i vrste rizika.	2	Rizici - studije slučaja. Rizici i vrste rizika.	2		
	Proces upravljanja rizicima.	2	ERM studije slučaja.	2		
	Identifikacija i kvantifikacija rizika.	2	Primjeri identifikacije i kvantifikacije rizika.	2		
	Udruživanje i diversifikacija rizika.	2	Izlaganje studije slučaja.	2		
	Izbjegavanje, smanjivanje i zadržavanje rizika.	2	Primjeri udruživanja i diversifikacije rizika.	2		
	Tradicionalni transfer rizika.	2	Izlaganje studije slučaja.	2		
			Osiguranje - studije slučaja.	2		
			Izlaganje studije slučaja.	2		

	Alternativni oblici transfera rizika.	2	Primjeri alternativnih oblika transfera rizika (ART). Izlaganje studije slučaja.	2	
	Upravljanje kreditnim rizikom.	2	Upravljanje kreditnim rizikom – zadaci. Gostujuće predavanje Izlaganje studije slučaja.	2	
	Upravljanje rizikom likvidnosti.	2	Upravljanje rizikom likvidnosti - zadaci. Izlaganje studije slučaja.	2	
	Upravljanje rizikom kamatne stope.	2	Upravljanje rizikom kamatne stope - zadaci. Izlaganje studije slučaja.	2	
	Upravljanje rizicima pomoću izvedenih instrumenata.	2	Zaštita od rizika s izvedenim instrumentima - zadaci. Izlaganje studije slučaja.	2	
	Prodaja kredita i sekuritizacija.	2	Primjeri prodaje kredita i sekuritizacije. Izlaganje studije slučaja.	2	
	Upravljanje operativnim i strateškim rizicima.	2	Upravljanje operativnim i strateškim rizicima. Izlaganje studije slučaja.	2	
Vrste izvođenja nastave:	☒ predavanja ☒ seminari i radionice ☒ vježbe ☐ on line u cijelosti ☐ mješovito e-učenje ☐ terenska nastava		☐ samostalni zadaci ☐ multimedija ☐ laboratorij ☐ mentorski rad ☒ studija slučaja ☒ gostujuće predavanje ☐ (ostalo upisati)		
Obveze studenata	Obveze studenata za stjecanje prava na potpis: redovito pohađanje nastave (za redovite studente: minimalno 60% predavanja i 60% vježbi; za izvanredne studente: polovica od uvjeta definiranog za redovite studente) te uspješno izrađena i prezentirana studija slučaja.				
Praćenje rada studenata (upisati udio u ECTS bodovima za svaku aktivnost tako da ukupni broj ECTS bodova odgovara bodovnoj vrijednosti predmeta):	Pohađanje nastave	1	Istraživanje	Praktični rad	
	Eksperimentalni rad		Referat	Samoevaluacijski testovi	
	Esej		Seminarski rad	Studija slučaja	0,5
	Kolokviji	4,5*	Usmeni ispit	(Ostalo upisati)	
	Pismeni ispit	4,5*	Projekt	(Ostalo upisati)	
Ocjenjivanje i vrjednovanje rada studenata tijekom	Tijekom semestra bit će organizirana dva kolokvija koja će imati oblik pisane provjere znanja. Prvom kolokviju mogu pristupiti svi studenti upisani na predmet. Uvjet za pristupanje drugom kolokviju je pozitivno ocijenjen prvi kolokvij. Konačna ocjena ostvarena na kolokvijima predstavlja srednju vrijednost (pozitivnih) ocjena ostvarenih				

<p>nastave i na završnom ispitu</p>	<p>na oba kolokvija. Alternativno, studenti mogu ostvariti ocjenu putem pismenog ispita tijekom ispitnog roka.</p> <p>Pisane provjere znanja sastoje se od 10 pitanja, od kojih 5 obuhvaća pitanja iz teorijskog dijela gradiva i 5 iz dijela koji se odnosi na računске zadatke. Točan odgovor na pitanje iz gradiva koji se odnosi na teoriju vrednuje se s 12 bodova, a na pitanje koji se odnose na računski zadatak s 8 bodova. Bodovni pragovi i odgovarajuće ocjene za pisane provjere znanja: 0-54 boda = nedovoljan (1); 55-69 bodova = dovoljan (2); 70-79 bodova = dobar (3); 80-89 bodova = vrlo dobar (4) i 90-100 bodova = izvrstan (5). Pri tome, za pozitivnu ocjenu student mora ostvariti minimalno 33 boda na pitanja iz gradiva koji se odnosi na teoriju i 22 boda na pitanja iz gradiva koji se odnosi na računске zadatke.</p> <p>Izrada i izlaganje studije slučaja je obvezno za studente te se vrednuje do 5 bodova.</p> <p>*Student koji ostvari pozitivnu ocjenu iz prvog i drugog kolokvija, ne treba pristupiti završnom pisanom ispitu.</p>																							
<p>Obvezna literatura (dostupna u knjižnici i putem ostalih medija)</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="451 781 1078 882">Naslov</th> <th data-bbox="1078 781 1254 882">Broj primjeraka u knjižnici</th> <th data-bbox="1254 781 1458 882">Dostupnost putem ostalih medija</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="451 882 1078 976">Casualty Actuarial Society (2003.): <i>Overview of Enterprise Risk Management</i>, Casualty Actuarial Society, Enterprise Risk Management Committee.</td> <td data-bbox="1078 882 1254 976"></td> <td data-bbox="1254 882 1458 976">x</td> </tr> <tr> <td data-bbox="451 976 1078 1039">Čurak, M., Jakovčević, D. (2007.): <i>Osiguranje i rizici</i>, RRIF plus, Zagreb.</td> <td data-bbox="1078 976 1254 1039">10</td> <td data-bbox="1254 976 1458 1039"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="451 1039 1078 1133">Čurak, M., Kovač, D. (2023.-2024.): <i>Upravljanje rizicima</i>, nastavni materijali na Moodle stranicama kolegija.</td> <td data-bbox="1078 1039 1254 1133"></td> <td data-bbox="1254 1039 1458 1133">x</td> </tr> <tr> <td data-bbox="451 1133 1078 1227">Miloš Sprčić, D. (2013.): <i>Upravljanje rizicima – temeljni koncepti, strategije i instrumenti</i>, Sinergija, Zagreb.</td> <td data-bbox="1078 1133 1254 1227">2</td> <td data-bbox="1254 1133 1458 1227"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="451 1227 1078 1299">Rose, P. S. i Hudgins, S. C. (2015.): <i>Upravljanje bankama i financijske usluge</i>, Mate, Zagreb.</td> <td data-bbox="1078 1227 1254 1299">2</td> <td data-bbox="1254 1227 1458 1299"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="451 1299 1078 1395">Saunders, A., Cornett, M. M. (2006.): <i>Financijska tržišta i institucije</i>, Masmedia, Zagreb.</td> <td data-bbox="1078 1299 1254 1395">7</td> <td data-bbox="1254 1299 1458 1395"></td> </tr> </tbody> </table>	Naslov	Broj primjeraka u knjižnici	Dostupnost putem ostalih medija	Casualty Actuarial Society (2003.): <i>Overview of Enterprise Risk Management</i> , Casualty Actuarial Society, Enterprise Risk Management Committee.		x	Čurak, M., Jakovčević, D. (2007.): <i>Osiguranje i rizici</i> , RRIF plus, Zagreb.	10		Čurak, M., Kovač, D. (2023.-2024.): <i>Upravljanje rizicima</i> , nastavni materijali na Moodle stranicama kolegija.		x	Miloš Sprčić, D. (2013.): <i>Upravljanje rizicima – temeljni koncepti, strategije i instrumenti</i> , Sinergija, Zagreb.	2		Rose, P. S. i Hudgins, S. C. (2015.): <i>Upravljanje bankama i financijske usluge</i> , Mate, Zagreb.	2		Saunders, A., Cornett, M. M. (2006.): <i>Financijska tržišta i institucije</i> , Masmedia, Zagreb.	7			
Naslov	Broj primjeraka u knjižnici	Dostupnost putem ostalih medija																						
Casualty Actuarial Society (2003.): <i>Overview of Enterprise Risk Management</i> , Casualty Actuarial Society, Enterprise Risk Management Committee.		x																						
Čurak, M., Jakovčević, D. (2007.): <i>Osiguranje i rizici</i> , RRIF plus, Zagreb.	10																							
Čurak, M., Kovač, D. (2023.-2024.): <i>Upravljanje rizicima</i> , nastavni materijali na Moodle stranicama kolegija.		x																						
Miloš Sprčić, D. (2013.): <i>Upravljanje rizicima – temeljni koncepti, strategije i instrumenti</i> , Sinergija, Zagreb.	2																							
Rose, P. S. i Hudgins, S. C. (2015.): <i>Upravljanje bankama i financijske usluge</i> , Mate, Zagreb.	2																							
Saunders, A., Cornett, M. M. (2006.): <i>Financijska tržišta i institucije</i> , Masmedia, Zagreb.	7																							
<p>Dopunska literatura</p>	<p>Bublić, T. (2018.): <i>Upravljanje aktivom i pasivom u financijskim institucijama</i>, Računovodstvo, revizija i financije (RRiF), br. 2, str. 229.-236.</p> <p>Bublić, T. (2018.): <i>Kamatni rizik u bankarskom poslovanju</i>, Računovodstvo, revizija i financije (RRiF), br. 3, str. 213.-218.</p> <p>Čurak, M., Kovač, D. (2020.): <i>Upravljanje rizicima društava za neživotno osiguranje i reosiguranje primjenom tehnike sekuritizacije</i>, Ekonomski vjesnik, br. 33, No. 1, 2020., str. 287.-303.</p> <p>Fraser J., Simkins, B. (editors) (2010.): <i>Enterprise Risk Management: Today's Leading Research and Best Practices for Tomorrow's Executives</i>, John Wiley & Sons, Ltd.</p> <p>Harrington, S. E., Niehaus, G. R. (2002.): <i>Risk Management and Insurance</i>, McGraw Hill.</p> <p>Hull, J. C. (2019.): <i>Risk Management and Financial Institutions</i>, John Wiley & Sons, Inc.</p>																							

	<p>Hunziker (2019): <i>Enterprise Risk Management - Modern Approaches to Balancing Risk and Reward</i>, Springer Gabler.</p> <p>Jašić, T. (2017.): <i>Analiza poslovanja I kreditne sposobnosti društva putem financijskih pokazatelja</i>, Računovodstvo, revizija i financije (RRiF), br. 10, str. 134.-146.</p> <p>Merna, T., Al-Thani, F.F. (2008.): <i>Corporate risk management</i>, John Wiley & Sons, Ltd.</p> <p>Olson, D. L., Wu, D. (2020): <i>Enterprise Risk Management Models</i>, Springer-Verlag GmbH.</p> <p>Pelivan, I., Ćurak, M., Pepur, S. (2018.): <i>Upravljanje rizicima malih i srednjih poslovnih tvrtki u Republici Hrvatskoj</i>, Financije – teorija i suvremena pitanja (urednici: Koški, D., Karačić D., Sajter, D.), Ekonomski fakultet, Osijek, str. 351-379.</p> <p>Sajter, D. (2017.): <i>Osnove upravljanja rizicima u financijskim institucijama</i>, Ekonomski fakultet, Osijek.</p> <p>Saunders, A., Cornett, M. M. (2013.): <i>Financial Institutions Management – A Risk Management Approach</i>, McGraw-Hill.</p> <p>Sprčić, D. M., Kožul, A., Pecina, E. (2015.): <i>State and perspectives of Enterprise risk management system development-the case of Croatian companies</i>, Procedia Economics and Finance, Vol. 30, str. 768-779.</p> <p>Van Greuning, H., Brajović Bratanović, S. (2006.): <i>Analiza i upravljanje bankovnim rizicima: Pristupi za ocjenu organizacije i upravljanja rizicima i izloženost financijskom riziku</i>, Mate, Zagreb</p> <p>Vaughan, E., Vaughan, T. (2000), <i>Osnove osiguranja - Upravljanje rizicima</i>, Mate, Zagreb</p> <p>Ostali izvori: Artemis, http://www.artemis.bm/ Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga, http://www.hnb.hr/ Hrvatska narodna banka, http://www.hnb.hr/ Hrvatska udruga banaka, http://hub.hr/ Hrvatski ured za osiguranje, http://www.huo.hr/ Osiguranje, http://osiguranje.hr/</p>
<p>Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje utvrđenih ishoda učenja</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Praćenje pohađanja nastave i uspješnosti izvršenja ostalih obveza studenata (nastavnik) • Nadzor izvođenja nastave (prodekan za nastavu) • Analiza uspješnosti studiranja po svim predmetima studija (prodekan za nastavu) • Studentska anketa o kvaliteti nastavnika i nastave za svaki predmet studija (UNIST, Centar za unaprjeđenje kvalitete) • Ispitom koji provodi predmetni nastavnik provjeravaju se svi ishodi učenja predmeta. Periodično se vrši provjera sadržaja ispita, temeljem koje se utvrđuje primjerenost načina provjeravanja ishoda učenja (prodekan za nastavu)
<p>Ostalo (prema mišljenju predlagatelja)</p>	